

CERMAQ NORWAY AS
Nordfoldveien 165
8286 NORDFOLD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kristine Broback Rasch, 75531673

Rapport etter tilsyn 5. desember 2023 - Cermaq Norway Salmon AS - Lokaltet Svartfjell

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn med matfiskanlegg på lokalitet Svartfjell i Steigen, som drives av Cermaq Norway Salmon AS (virksomhetsnummer: 930152366).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomheten kunne ikke dokumentere årlig innlevering av alle typer farlig avfall som oppstår på lokaliteten.
- Avvik 2: Virksomhetens siste C-undersøkelse på lokaliteten er ikke gjennomført i henhold til tillatelsen

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Cermaq AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren i Nordland en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet **innen 31. januar 2024**.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomheten har klassifisert resultatene fra C-undersøkelsene feil i databasen Vannmiljø
- Anmerkning 2: Virksomheten kunne gjennomført hurtigere og sterkere forebyggende tiltak etter utslipp av diesel fra arbeidsbåt

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Cermaq AS må betale et gebyr på 30 000 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på e-post eller som sikker melding

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfnopost@statsforvalteren.no ved Kristine Broback Rasch eller som sikker melding via <https://skjema.no/SF/melding>. Merk svaret med saksnummer 2020/6644 og tilsynsnummer 2023.154.I.SFNO.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomheten kunne ikke dokumentere årlig innlevering av alle typer farlig avfall som oppstår på lokaliteten

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-8

Beskrivelse av krav

Avfallsforskriften § 11-8 første ledd beskriver plikten til å levere farlig avfall til lovlig mottak: *Virksomhet hvor det oppstår farlig avfall, skal levere dette til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet, eller til virksomhet utenfor Norge i henhold til reglene om grensekryssende transport av avfall i kapittel 13. Det farlige avfallet skal leveres minst 1 gang pr. år. Plikten inntreer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.*

Det er kun deklarasjoner registrert i databasen avfallsdeklarerer.no som er gyldig dokumentasjon for innlevert farlig avfall (bestemmelsen om deklarasjonsplikt ligger i avfallsforskriften § 11-12).

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I databasen avfallsdeklarerer.no er det ikke registrert innlevering av spillolje fra Cermaq's lokalitet på Svartfjell mellom 2019 og 2022, da det ble levert henholdsvis 700 og 600 liter. I inspeksjonsmøtet fortalte dere at det oppstår spillolje hvert år i forbindelse med vedlikehold av båtmotorer. Plikten til årlig innlevering gjelder så fremt den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg, og den gjelder da alt farlig avfall som er oppbevart hos virksomheten. I perioden 2018–2023 er det heller ikke registrert innleveringer av brukte spraybokser fra Cermaq Svartfjell, selv om produkter på sprayboks brukes i virksomheten.

Mange produkter på sprayboks inneholder farlige stoffer, noe som framgår av merking på boksene (for eksempel symbol for brann- eller miljøfare). Slike bokser skal etter bruk leveres som farlig avfall med EAL-kode **16 05 04 gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer*. For å forebygge at spraybokser blandes sammen med annet avfall bør dere merke av en egen beholder for tomme spraybokser der dere lagrer øvrig farlig avfall.

Cermaq Norway AS har en prosedyre for avfallshåndtering der kravet om årlig innlevering er nevnt. Vi anmerker at dere burde ha en skriftlig rutinebeskrivelse som beskriver hvordan dere sikrer at plikten til årlig innlevering blir oppfylt på den enkelte lokalitet.

Avvik 2: Virksomhetens siste C-undersøkelse på lokaliteten er ikke gjennomført i henhold til tillatelsen

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for lokalitet Svartfjell, datert 06.12.2021. Vilkår under punkt 12.1 Krav til undersøkelse av organisk belastning.

Beskrivelse av krav

Tillatelsen stiller krav til at en av stasjonene skal plasseres i overgangssonen øst for anlegget. Det skal legges en plan for alternativ prøvetaking (visuell undersøkelse) som kan gjennomføres dersom det ikke er mulig å få opp prøvematerialet av tilstrekkelig kvalitet og replikasjon.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under inspeksjonen ble C-undersøkelsen fra juni 2022 gjennomgått. Det var ikke plassert en C-stasjon i overgangssonen øst for anlegget. Under punkt 2.2. i rapporten står det *«det er ett krav fra Statsforvalteren i Nordland at det skal plasseres en stasjon i overgangssonen øst for anlegget, C5 og C3 er plassert noe i nordøstlig retning på grunn av hardbunns-problematikk og sterkt skrånende bunn ved lokaliteten, men burde imøtekomme kravet»*. Det er samme stasjonsplassering som i 2020, og det ble påpekt i søknadsbehandlingen i 2021 at det manglet en stasjon øst for anlegget i hovedstrømretningen, og det ble stilt krav om det i tillatelsen. Det står i tillatelsen at det skal legges en plan for alternativ prøvetaking (visuell undersøkelse). Under tilsynet var dere ikke kjent med nøyaktig innhold i egen tillatelse, og dere kunne ikke vise til en slik plan.

Dere har en tidsbegrenset tillatelse på 4300 tonn MTB ut 2023. Manglende hardbunns-/alternative undersøkelser gjorde at saken ikke var godt nok opplyst til å kunne gi en tillatelse uten tidsbegrensning i 2021. Tidligere C-undersøkelser har omplassert stasjonene mot nordøst grunnet hardbunn. Hensikten med den midlertidige tillatelsen var blant annet å få en C-undersøkelse med mer representativ stasjonsplassering. Det ble stilt vilkår i tillatelsen om at dere skal prøveta en stasjon øst for anlegget, og dersom det er hardbunn skal dere ha en visuell undersøkelse av denne stasjonen. Dere har inne en søknad hos oss om tillatelse til permanent MTB på 4300 tonn. C-undersøkelser er en viktig del av vårt vurderingsgrunnlag i søknadsbehandlingen vår, og det er dermed problematisk om denne undersøkelsen er mangelfull.

Vi forventer at dere ved neste C-undersøkelse har en plan for alternativ prøvetaking (visuell undersøkelse) som kan gjennomføres dersom det ikke er mulig å få opp prøvemateriale av tilstrekkelig kvalitet og replikasjon. Som oppfølging av avviket ber vi om at dere i tilbakemeldingen til oss gjør rede for hvordan dere vil sikre at neste C-undersøkelse oppfyller vilkårene i tillatelsen.

Anmerkning 1: Virksomheten har klassifisert resultatene fra C-undersøkelsene feil i databasen Vannmiljø

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Resultat fra undersøkelsene som gjennomføres i tillatelsen under punkt 12 skal fortløpende registreres i databasen Vannmiljø. Dere har lagt inn resultatene deres inn i databasen, men har ikke klassifisert disse korrekt. Databasen viser at alle stasjonene til Svartfjell (C1-C5) fra 2018, 2020 og 2022 er med i klassifiseringen. Som hovedregel skal ikke stasjoner som kan defineres som «nærstasjoner» eller som kan sies å være «ikke-representative» for vannforekomsten inngå i klassifiseringen. Som hovedregel skal C2, Cref og alle stasjoner fra forundersøkelsen klassifiseres. I etterkant av tilsynet ble veiledningsmaterieell oversendt til dere med tanke på klassifisering i Vannmiljø. Vi ønsker en tilbakemelding på når dette er rettet opp.

Anmerkning 2: Virksomheten kunne gjennomført hurtigere og sterkere forebyggende tiltak etter utslipp av diesel fra arbeidsbåt

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Under inspeksjonen gikk vi gjennom avvikssystemet deres og hendelser knyttet til påvirkning av ytre miljø ved lokaliteten. I mai 2023 var det et avvik i forbindelse med fylling av diesel på båten MS Balder, som resulterte i lekkasje på dekk og i sjøen. I avviket sto det at MS Balder aldri må fylles mer enn $\frac{3}{4}$ tank, og at rutiner rundt fylling er godt implementert blant de ansatte. Forslag til tiltak var skilting ved fyllingssted. Avviket var fortsatt åpent, og vi stilte spørsmål om hvordan dere kan sikre at overfylling og lekkasje ikke vil skje i fremtiden. Dere fortalte at dere skulle sjekke om dette gjaldt andre båter i Cermaq-konsernet, og om problemet kan løses med service. Vi anmerker at dere med fordel kunne vært kommet lenger i oppfølginga at dette avviket, spesielt når det gjelder å utrede og iverksette korrigerende tiltak som hindrer gjentakelse av samme avvik. Sannsynligheten for overfylling av MS Balder framstår som unødvendig stor. Vi forventer at dere snart iverksetter tiltak for å minimere risikoen for utslipp av diesel.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Cermaq Norway Salmon AS må betale et gebyr på 30 000 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 2. november 2023 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage på vedtak om gebyr

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren i Nordland innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er

fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Cermaq Norway Salmon AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens frekvens- og risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren i Nordland deltok

- Kristine Broback Rasch
- Espen Henriksen

Kontaktperson hos Cermaq Norway Salmon AS

- Signe Brekke Harbak

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Cermaq Norway Salmon AS ble kontrollert under tilsynet:

- Lokalitet Svartfjell

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert:

- Resipientundersøkelser
- Miljørisikovurderinger
- Håndtering av avfall og kjemikalier
- Internkontroll

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Cermaq Norway AS ved lokalitet Svartfjell, gitt 6.12.2021

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer

må sendes Statsforvalteren i Nordland innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og våre nettsider.

Med hilsen

Tilde Nygård (e.f.)
seksjonsleder

Kristine Broback Rasch
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

STEIGEN KOMMUNE

Myklebostad 1

8283

LEINESFJORD